

Akce Ubytovny – již nikdy více, prosím!

Kristýna Lánská

Abstrakt:

Komentář reaguje na „Akci ubytovny“, kterou radnice Prahy 10 na konci dubna 2012 zorganizovala. Všímá si zásadních problematických aspektů této kontrolní akce a apeluje tak na to, aby radnice Prahy 10 od takovýchto akcí rozhodně upustila.

Jak známo, každá akce vyvolá reakci. V případě „přínosné“ Akce Ubytovny, v jejímž rámci policie kontrolovala cizí státní příslušníky žijící na Praze 10, se takové pravidlo přímo nabízí. Nereagovat na do očí bijící estébácké manýry radnice Prahy 10 by mohlo způsobit, že se podobné nehoráznosti stanou v této městské části každodenní rutinou.

Oč se vlastně jedná? V nedávné době si každý mohl v novinách Praha 10 přečíst článek „Akce Ubytovny: policie hledala problémové cizince a hledané osoby“¹ (text viz příloha) Jan Bělohubý, který je sám sobě šéfredaktorem i redakcí, zde vychvaluje akci zorganizovanou radnicí, konkrétně místostarostkou Radmilou Kleslovou (ČSSD), která spočívala v zátahu na několik ubytoven, „kde jsou hlášeny problémy“. Kleslová akci hájí snahou o zvýšení bezpečnosti a odkazy na stížnosti policistů a občanů. Způsob, jakým měla Praha 10 dojít bezpečnosti, se však svým provedením podobá akcím tajné policie v době nejtuzší normalizace.

Pro dobu „kontrolní akce“ byl vybraný čas, v němž většinou provádějí akce speciální jednotky s cílem zneškodnit dlouho hledané zločince – čtvrtá hodina ranní. Účast na tomto poněkud pozdním večírku je také zajímavá: 113 policistů, 12 strážníků, 3 hasiči, 3 hygienici, 3 pracovníci živnostenského odboru, 1 pracovník stavebního odboru, 3 pracovníci sociálního odboru, 1 místostarostka a 6 psů, dále dva novináři, fotograf a kameraman.

A celková bilance? Ranní budíček a kontrolu si vysloužilo celkem 150 osob, z čehož byly odhaleny 2 osoby v celostátním pátrání, 6 osob s porušením pobytového režimu a 1 osoba, u

¹ Ročník 22, číslo 5, 11. 5. 2012

níž bylo třeba ověřit totožnost. Při takové bilanci člověka skoro napadá, že při náhodném zátahu na 150 občanů ČR by se mezi nimi zajisté také našlo přibližně 9 problematických osob, ne-li více. Vzhledem k tomu, že se v tomto případě jednalo výhradně o cizince, se lze domnívat, že právě takový „akční zásah proti nebezpečným žvlům“ velkou měrou podpoří xenofobii a společnému soužití na Praze 10 neprospěje, ale ve svém dopadu ho spíše zhorší.

Ještě absurdnější se jeví závěry radních Prahy 10! Na zasedání zastupitelstva Prahy 10 se starosta Milan Richter k akci vyjádřil takto: „*Myslím, že to byla skutečně dobrá akce, která se povedla, a myslím si, že jako zastupitelé, ale i jako rada bychom určitě uvítali nějakou detailnější zprávu, protože my máme informaci ústní. To, že byla úspěšná, víme, ale byli bychom rádi, aby to bylo jasné. Mimochodem tato akce nestála žádné finanční prostředky, takže to byla skutečně jenom prevence.*“²

Jsem opravdu ráda, že pan starosta chce, aby byla úspěšnost akce jasná i nám méně osvěceným, a proto s radostí očekávám detailnější zprávu, která snad zvrátí můj názor o nesmyslnosti buzerace 141 nevinných lidí ve čtyři hodiny ráno. Kromě samotných prověřovaných osob akce vylekala i poblíž bydlící spořádané občany – Radmila Kleslová na zasedání zmínila, že „*občané volali, co se děje, a měli z toho hrůzu.*“ Občanům se nedivím, za těch dvaadvacet let jsme si na podobné akce odvykli.

Zároveň mi není jasné starostovo tvrzení, že akce nic nestála. Nechce se mi věřit, že téměř 150 státních zaměstnanců si vzalo ve čtyři ráno neplacenou brigádu. A není dokonce ani pravdou, že by nic nestála Prahu 10 – z čeho by pak byla živa paní místostarostka?

Jako třešničkou na pomyslném dortu znechucení se mi jeví výrok Kleslové, který opět padl na zastupitelstvu: „*Byla jsem ve skupině, která navštívila ty nejhorší ubytovny, a pokud budete mít zájem, ukáži vám neuvěřitelné fotografie, v čem můžou dnes lidé žít a jak to může vypadat.*“ Jedním dechem zároveň dodává, že v akci se bude pokračovat (což je zmíněno i v závěru novinového článku). Místostarostka se nejspíš domnívá, že žalostnou úroveň ubytování cizinců lze řešit pouze pravidelnými budíčky ve čtyři hodiny ráno.

Jistě je žádoucí hygienické a další kontroly se dají provádět, a možná lépe, za denního světla, týkat by se pak měli především provozovatelů ubytoven a nikoli jen jejich nájemců. O charakteru samotné akce pak nemálo vypovídá i poměr represivních složek a sociálních pracovníků (125:3), kteří se na akci podíleli.

Akce, které se týkají cizinců, jistě potřeba jsou, převážně ovšem jiného charakteru: cizinci se v ČR ve vysoké míře setkávají s problémy nevyplácení mzdy, podvodným jednáním atp. a jsou stále více vytlačováni z legálního trhu práce do šedé ekonomiky (a nuceni pak i spíše bydlet v nevyhovujících podmínkách, nad nimiž se pohoršovala paní místostarostka). Dalším důležitým bodem je, že klíčoví organizátoři různých podvodných činů na

² stenozáznam z 10. zasedání Zastupitelstva MČ P10 konaného 4. 5. 2012

ubytovnách nepřebývají. Zátahy tohoto typu trestají obyčejné dělníky namísto postihů skutečně problematických „bossů“.

Opravdu se radnice domnívá, že jsou občané Prahy 10 tak prostoduší a budou za podobné činy radnici vděční? Apeluji tímto na radnici, aby se příště nechlubila něčím, co je spíše odsouzeníhodné, a aby se snažila v případě „neuvěřitelného“ stavu ubytoven podniknout kroky, které povedou ke zlepšení situace cizinců, nikoli k jejich pozatýkání a posilování xenofobie na straně majoritních obyvatel.

O autorce:

Kristýna Lánská studuje na katedře studií občanské společnosti FHS UK, bydlí na Praze 10.